

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnishvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE C

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat . . » 9 »

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenemši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamaolje.
Upravištkoga telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Jasnost!

(Premišljevanja, ki ne bodo vsem ugajala.)

Po liberalnih listih se izkuša zadnji čas zopet mešati pojme in begati ljudi na podlagi narodne ideje po stari liberalni metodi. Tako sta cirilmetodarja Berce in Ante Beg v Senožečah pri nekem občnem zboru zopet ubirala sladke strune »skupnega odpora« zoper tujstvo in oznanjala veliko resnico, da je Slovenec Slovincu brat, sveta vera pa naš zaklad. Pravtako zavija stara hinavka »Edinost« pismo dr. Brejčeve, poslano na ustanovni zbor »Naše Straže«, in še druge reči ter hoče dokazati, kako bi bilo potrebno, da se obnovi staro slogaštvo, komponirano na staro-liberalne note, in namočeno v tisto sentimentalno vernost, ki jo je dr. Mahnič dobro označil za katoliški liberalizem, njene spoznavalce pa za »božje volke« (Rimski katolik.)

Mi pa pravimo samo to-le: Liberalci in **napolliberalci** se krvavo motijo, če mislijo, da se bo začela zavoljo narodne ideje uganjati liberalna slogarija. Tega nikoli ne bomo dopustili, zakaj, to smo že takrat jasno povedali, ko smo otvorili boj zoper »Cirilmetodarijo«. Mi smo katoliki — to je naše ime, naš ponos, naše znamenje, ki ga bomo vedno očitno nosili; **tisti pa, ki jih je tega sram ali pa ki smatrajo katoličanstvo le za potrebno zlo, niso naši.**

Narodnost, kakor jo pojmuje mo, je narodnost, kakor nam jo veleva katoličanstvo: ljubezen do ljudstva in materinega jezika, ki je vsled božje odredbe podlaga našemu razvoju, ljubezen do ljudstva zavoljo ljubezni do Boga, boj za narod, za materin jezik, za dušni in gmotni blagor ljudstva na podlagi krščanskih načel pravičnosti in ljubezni, boj z moralnimi sredstvi, boj v prvi vrsti, da se našemu narodu ohrani njegov največji zaklad, krščanskokatoliška vera, ki je vir njegove sile, boj, da se dvigne naš kmet in delavec iz jerobstva tako tujih kakor domačih oderuhov, boj, da se pravno pridi naša mladina, boj zoper krivico, ki nam jo tujec prizadeva na podlagi paganskega načela, da je moč nad pravico, boj za krščansko prosveto in moralno. Zato se verski boj pri nas ne da ločiti od narodnega, predvsem pa: temeljno zmotno je načelo nasprotnikov, da se treba vreči najprej na tujega sovraga, potem šele urediti notranje razmere, ne! **treba je oboje obenem,** zakaj zoper tujca se bomo uspešno bojevali le, če bodo naše vrste urejene, naši bojevniki pravih načel, naše ljudstvo pravno trdno in gmotno krepko ter krščansko izobraženo! Le tako bomo zmagali zunanjega sovraga!

Sicer pa, čemu venomer to ponavljati? **Vzemite v roke Slomška, Einspielerja in Mahniča!** Predvsem pa nikoli ne pozabite, da ima katoličan tudi, kar se tiče načel narodnosti, drugačno stališče, kakor liberalizem, katerega vodi v narodnem oziru paganizem in imoralizem. Christianus mihi nomen, catholicus cognomen — to je in ostane naše častno ime in zatajiti ga ne sme nihče izmed nas v nobenem oziru! Liberalizem pa je našemu narodu škodljiv in strupen tudi, če navidez za narod dela. Res je: včasih se z načelnim nasprotnikom lahko gre skupaj tudi v narodnem oziru, toda tega ne smemo za načelo postaviti in venomer to gnati! Mi bomo imeli v »Straži« toliko resnega narodnega dela, da se za liberalce še zmenili ne bomo in nam še v glavo ne bo padlo se z njimi prekatati na narodnem polju; toda naše narodno delo bo že po tem, da bo slo nelo na katoliškem temelju, kakor izrečno pravijo pravila, **bistveno liberalnemu nasprotno.** »Slovenska Straža« je otrok naše krščanske organizacije, zato pa je z njo organiško združena in

mora živeti z njo isto življenje. »Slovenska Straža« ni nikak corpus separatum, ampak dopolnitev naše katoliške družvene ideje. Naše delo bo delo, globok segajoče, delo, ki bo naše ljudstvo gmotno emancipiralo, pravno dvigalo, versko poglobilo. Jasno je kot beli dan, da liberalci tako ne delajo in ne morejo delati in zato je napačno **načeloma** poudarjati skupnost našega narodnega dela z njihovim, zakaj taka skupnost, kjer bo nastopila, je le **prigodna**, skupnost per accidens.

Zdaj smo torej na jasnem. Zoper tiste pa, ki bodo skušali še dalje v tem oziru mešati pojme in zoper tiste, ki se bodo pustili mešati, bomo brezobzirno nastopili. **Zadosti dolgo se že vrši razvoj naše misli med nami, da vsak lahko vé, kakšni so naši principi.**

Mladeniški tečaj in ljudski tabor na Križni Gori.

Cerknica, 18. maja 1910.
Binkošne praznike je priredilo cerkniško okrožje Orlo prvi mladeniški tečaj. Izvršil se je v vseh točkah prav izvrstno.

Tehnični tečaj v nedeljo v Cerknici je vodil z veliko spretnostjo br. Aleks. Jeločnik od pol 9. do 1. in še popoldne dve uri. Udeleževali so se telovadnega pouka Orli celega okrožja. Pri ljudskem predavanju popoldne je bila društvena dvorana natlačena polna. Prvič so se ljudskega shoda udeležile tudi ženske, kar dosedaj v Cerknici ni bila navada. Govorili so v splošno zadovoljnost gg. Jernej Pavlin, Ivan Podlesnik iz Ljubljane, načelnik Orla Jos. Udovč in Jernej Podbevšek. Na tem shodu se je občinstvo natančneje seznanilo z namenom in pomenom Orlovske organizacije in nanovo so se navdušila mlada srca.

Binkoštni ponedeljek pa je okrožje priredilo mladeniški tečaj, oziroma velik ljudski tabor na Križni Gori pri Ložu.

Ob 8. so Orli celega okrožja polnoštevilno prikorakali do sv. Ane, kjer jih je pozdravil zastopnik starotrškega izobraževalnega društva g. P. Hauptman. Po odzdravu okrožnega načelnika Jos. Udoviča so odkorakali proti vrhu Križne Gore. Pri službi božji je navdušeno in prepričujoče govoril P. Bonaventura Savec. Službo božjo je zelo povzdignilo ubrano petje okrožnega moškega zbora. Romarska cerkev, ki ima za 1500 ljudi dovolj prostora, je bila ta dan mnogo premajhna. Toliko se je nabralo ljudstva. In ta množica je po sv. maši napolnila obširno, s slovenskimi trobojnicami okrašeno planjavo poleg cerkve, kjer se je vršil ljudski shod pod milim nebom.

Zborovanje otvoril kot sklicatelj okrožni predsednik J. Podbevšek, pozdravljajoč čvrsto četo Orlov in številne vrste druge moške in ženske mladine ter vso nepregledno množico zborovavcev. Navadno vas vabi na ta hrib le ljubezen do Križanega, danes smo temu namenu pridružili še drugega, ljubezen do izobrazbe, do izobražene Slovenije.

Nato govori Franc Terseglav.

Le poglavitne misli:
Namen Orla je, naše ljudstvo pravno preporoditi in zaceliti rane, ki mu jih je prizadela liberalna doba, ko so nekaterniki, ki so vladali, maso namenoma pokvarjali, da ne bi izgubili komande. Prvo, kar moramo zopet utrditi, je smisel za pošteno družinsko življenje. Očetje strogi, skrbni in varčni; matere potrpežljive, nezlomljive in junaške, dekleta kot studenčnica čista, ki se jim ne bo smel vsak približati, prevzeta večnega ženstva, ki mladeniča dviga; fantje, vneti za čast božjo, sovražniki grdobe, zdravi na telesu, pokončne duše, moči ne izčrpane in nerazlite. Taki mladeniči in dekleta, ki se bodo medseboj spoštovali, ki bodo zopet zbudili zavest katoliškega moštva

in krščanskega materinstva, bodo tudi nanovo užgali v našem ljudstvu ljubezen do doma, ljubezen do bajte, do tiste pesti zemlje, ki so se na njej rodili. Le to bo najizdatnejše zdravilo zoper kugo izseljevanja. Ljubimo zemljo, klanjajmo se pred njenim veličastvom, ljubimo pa tudi delo. Slab Orel, kdor zavoljo društva zanemarija delo na domu! Naši mladeniči morajo kmečko delo zopet posvetiti in se težav, ki nam jih uporna zemlja prizadeva, ne ustrašiti, zakaj trud in trpljenje sta naša najboljša učitelja. Le kdor se na ta način, s trudopolnim delom spoji s svojo grudo, more resnično ljubiti ljudstvo. To je šele pravo narodnjaštvo. Narodnost brez vere in ljubezni do majhnih je prazna posoda. Orel ne bo nikoli dopustil, da bi se v tem oziru mešali pojmi! Mi smo prava katoliška liga, ljubitelji naroda zaradi Boga. Tudi narodnost mora biti voditelj do večnosti — pedagog k Kristusu, če se poslužimo besed apostola narodov. Beseda: vse je zavoljo Mene tukaj! velja tudi za narodno čustvo in delo! Naša krščanska kmečka mladina bo vsikdar čuvala da kdo tega ne bo napak tolmačil, zakaj vedno morajo ostati pri nas načela jasna in ostro ločena in vedno bomo pobijali kompromise. Zato v naših vrstah tudi ni prostora za take, ki jim je naše katolištvo le potrebno zlo. Naša naloga je, oživiti, rekli bi, staro katoličanstvo, naravnostno krščanstvo, tisto pristno, strogo in veliko zahtevajočo vero, ki je naše očete in matere navdajala.

Postati moramo zopet tenkočutni, kar se tiče katolištva, intolerantni tudi zoper najmanjšo sapico nasprotnih misli, ki skuša časih tudi dobra srca omamiti. Orel bodi glasnik teh idej, v prvi vrsti pa naj sam sebe izpopolnjuje, da bo, ko bo kedaj stopila naša mladina na plan, njen nastop že zmaga!

Govor Terseglavov je segel vsem globoko v srce in ne bo tako kmalu pozabljen.

Za njim je nastopil P. Bonaventura, ki je v njenju lastni, poljudnošaljivi obliki à la Abraham à Santa Clara razlagal načela, po katerih naj živi slovenska mladina. Svaril je zlasti pred nevarnostmi, ki so med drugimi pohujševalne ter veri sovražne družbe in listi. »Liberalci so prostovoljen izvržek iz katoliških strank.« »Prvi liberalci je bil Kajn, ki se ni hotel pokoriti.« »Slabi časopisi so korita izgubljenih sinov.«

Ko je čvrsto nastopil še okrožni načelnik Udovič ter govoril o orlovski organizaciji in nje razmerju do neprijateljev, se je zborovanje prekinilo ob 12. uri.

Vse govore so poslušavci pazno zasledovali in navdušeno odobraval. Sam o en liberalci je tam nekje na koncu, kakor smo izvedeli pozneje, nekaj časa malo godrnjal, pa je kmalu utihnil.

Po dvehurnem odmoru, med katerim so udeležence zabavali pevci in starotrški tamburaši, okrožni predsednik Podbevšek otvori sklepno zborovanje. Nekateri udeleženci so opoldne odšli, ker so jih klicali razni opravki, ostanejo pa z nami istih misli. Nekaj, zlasti iz loške doline, pa jih je prišlo na novo. Tem in vsej veliki množici, ki je vztrajala čez poldne, veljaj bratski pozdravi!

Nastopi zopet P. Bonaventura, ki govori o pomenu, ki naj ga imajo lepi kroji. Rdeča obleka naj Orle opominja k bratski medsebojni ljubezni, k ljubezni do slovenskega ljudstva in do Kristusa Gospoda. Siva barva surke naj pomenja, da pridejo tudi dnevi skrbi in trpljenja, v katerih bo slovenski Orel vedel, kako jih naj prenaša. Beli ovratnik, kakor tudi bela krila na glavah vrlih deklet naj vabijo k čistosti srca.

Brat Škrbec pozdravi v imenu starotrškega odseka in se zahvali za veliko udeležbo.

Loškopotoški predsed. K. Škulj v vznesenih besedah vzpodbuja k stanovitosti in svari pred kakim morebitnim Judežem.

Nato pozdravi še načelnik iz Loškega potoka brat Šega.

Gosp. župnik iz Starega Trga, P. Hauptman poljudno razloži zgodovino okolice, v kateri zborujemo. Pogled na razvaline mogočnih stavb, pogled na obdelano kršno zemljo pričča, da je že pred mnogo stoletji tu žive lo krepko, delavno ljudstvo. Spomin na to, naj mladino navdušuje k delavnosti. — V starotrški dolini je opaziti čedalje več značajnosti. Ko so pred leti tu liberalnim zapeljivcem ljudstva zgorela tla pod nogami, se je dr. Tavčar na javnem shodu tolažil, češ, to je samo trenutno; ko pridejo prihodnje volitve, bo zopet vse za liberalce. Pa prišlo so že volitve zopet in zopet, a Tavčarjevo prerokovanje se še ni izpolnilo. (Burni klici: »In se tudi ne bo!«) Res se ne bo, ako bo mladina izobražena in značajna.

Ko je pozdravil še zastopnik izobraževalnega društva iz Blok, je okrožni predsednik zaključil zborovanje z zahvalo vsem govornikom in vdeležencem shoda ter vsem, ki so pripomogli, da se je prva prireditve mladega cerkniškega okrožja tako sijajno izvršila. Vsi bomo pomnili ta dan. Ločimo se od gore Sv. Križa sredi slovenske zemlje, a od križa se ne ločimo. Križ vtisnjen v slovensko trobojnico ponesemo seboj pripet na prsih. V tem znamenju naj za naprej še krepkeje bije naše srce.

Slovesne litanije so bile zadnja točka programa. Ko so se Orli v kroju še slikali, so odkorakali skupno z gore. Blizu cerkvice Sv. Ane sta za slovo govorila še P. Bonaventura in brat Hauptman, nakar je polovica mlade armade odkorakala v loško, druga polovica pa v cerkniško dolino.

Res, te prireditve nikdar ne pozabimo. Vse se je izvršilo v splošno zadovoljnost. Nikjer niti najmanjšega nereda. Vrh tega pa še vreme tako, da si ugodnejšega ni mogoče misliti. — Kogar vprašaš, vsak je poln hvale in zadovoljnosti. Nikogar nismo našli, ki bi obžaloval, da je bil na Križni gori, pač pa je marsikomu žal, zakaj je ostal doma, češ, ko bi bil le približno pričakoval, da bo tako, kakor se sedaj pripoveduje, pa bi bil šel.

Jernej Podbevšek.

Državni zbor.

Dunaj, 18. maja.

Vojaški kor.

Po praznikih so seje navadno slabo obiskane. Tudi danes je bilo polovica sedežev praznih. Češki radikalec Sokol je predlagal začetkom seje, naj se prva točka glede na ustanovitev avstrijskega vojaškega kora črta z dnevnega reda, ker so razna gospodarska in socialna vprašanja nujnejša. Zbornica pa je s 159 glasovi proti 82 odklonila Sokolov predlog in pričela razpravo o vladni predlogi.

Vlada utemeljuje svoj načrt s tem, da že mnogo let žele veteranska društva, naj bi se združila pod enotnim poveljstvom. Ta c. kr. avstrijski vojaški kor bi v slučaju vojske opravljal vojaško službo ter bil podrejen ministrstvu za deželno branbo.

Ze sedaj obstoji zveza raznih veteranskih društev, ki šteje nad 200.000 članov; izven zveze pa je še do 80.000 veteranov.

Vladni načrt določa, da smejo člani nositi orožje ob strani. Dalje dobe člani pravico, da jih brezplačno zdravijo vojaški zdravniki in morejo biti sprejeti v vojaške bolnice. Člani pa bi ne bili obvezani, da morajo nositi orožje in uniformo. Da pa posamezni člani ne zlorabijo svojih pravic, pridruže si vlada večji vpliv na društvo in imenovanje poveljnika, ne da bi preveč omejevala društveno delovanje. Neč veteranskih društev že sedaj za-

varuje svoje ciane za pomniško podpora in pogrebščino. Pa tudi druga veteranska društva v posebnih slučajih podpirajo svoje člane. Društvena pravila pa ne slone na pravi tehniški in pravni podlagi. Vladni načrt zagotavlja vsem članom podpore v slučaju bolezni in pogrebščine. Vlada hoče nadzorovati, da društvo dosega ta namen. Na razpolago bi bili uradniki iz ministrstva za notranje posle.

V Nemčiji šteje zveza veteranskih društev poltretji milijon članov in ima nad 4 milijone mark premoženja. Po tem vzgledu bode osnovano tudi avstrijsko društvo. Obširneje poročam, ko odsek predloži svoje poročilo.

Mornarska akademija.

Minister za deželno brambo podmaršal Georgi je danes odgovoril na interpelacijo poslanca Biankinija glede mornarske akademije na Reki in mornarske šole v Pulju. Minister je omenjal, da neznanje nemščine ni ovira za sprejem v ta dva zavoda. Ako mnogi Hrvatje, oziroma Slovenci ne napravijo vsprejemnih izpitov, je zrok ta, ker so sploh premalo izšolani.

Dnevni red.

Danes popoldne so se na povabilo predsednika dr. Pattaija zbrali načelniki klubov, da določijo dnevni red za poletno zasedanje. Predsednik je navsotoval, naj bi odseki dobili več prostega časa za svoje delo. V poštev pridejo v prvi vrsti proračunski, finančni, soc. politični, in odsek za premembo poslovnika. Obveljal je predlog, naj ima zbornica v bodoče le eno sejo na teden. Bodoča seja zbornice bo šele 27. maja. Razni govorniki so izražali željo, naj bi proračunski odsek vsaj v treh tednih rešil državni proračun, zbornica pa do konca junija. To pa je izključeno, ako bodo posamezni govorniki v odseku govorili tako obširno. Razprava bi se precej okrajšala, ko bi poročevalci odsekovim članom predložili že tiskana poročila brez nadaljnjega utemeljevanja.

Tudi za zbornične seje določeni čas je jako neprimeren. Zbornična seja se pričinja ob 11. uri in traja navadno do 5. ure. Tako ostane za odseke premalo časa. Dr. Adler je predlagal, naj se zbornične seje pričinjajo ali ob 9. uri dopoldne in trajajo do 2. ure popoldne ali pa od 2. do 8. ure zvečer. Tako bi odseki pred sejo ali po seji dobili več časa. Toda pri nas velja menda posebni državni temeljni zakon, da poslanci morajo obedovati v zbornici, ker bi sicer najemnik gostilne imel premalo dohodkov. (Splošen smeh.)

Po dolgem razgovoru so se dogovorili, da zbornica do 8. julija reši: Načrt zakona o ženskem ponočnem delu v industrijskih podjetjih, zakon o zvišanju pokojnin pred letom 1898 upokojenim državnim uslužbencem, zakon o pridelovanju petroleja, zakon o delavski pogodbi, zakon o kovanju novega srebrnega denarja, po dve kroni, dalje več predlogov poljedelskega odseka in — državni proračun. To je dogovorjeno. Kaj pa bode izvršeno, to je drugo vprašanje.

Proračunski odsek.

Dr. Korošec je v proračunskem odseku protestiral, da se zopet razširi nemška obrtna šola v Gradcu in se tako enostransko podpira nemški del štaterskega prebivalstva, dočim se Slovence glede obrtnega šolstva popolnoma prezira. Glede pospeševanja tujskega prometa zahteva govornik zgradbo cest iz Zgornje Savinjske doline v Železno Kapljo.

Sodarska zadruga na Česnjici je vložila koncem leta 1909 prošnjo za 4 stroje, ki ležijo v skladišču zavoda za pospeševanje obrti, da uredi moderno svojo delavnico. To je edina zadruga te vrste v Avstriji. Zadruga, ki ima lepo prihodnost. Ker mora zadruga pripraviti material za strojno hišo, ker na deželi ni razpolago materiala za zidavo, kakor v mestih, zahteva govornik, da se prošnja kmalu ugodno reši.

Delavci v cinkarni v Celju žele izpremembo zakona o bratovskih skladiščih, v smislu, da se jim zboljša provizija in zavarovanje za slučaj nezgode.

Istotako žele delavci v Celju zboljšanje plač, z ozirom na vedno rastočo draginjo živil.

Pazniki in pisarniški pomočniki pri idrijskem rudniku žele temeljite izpremembe službenih razmer glede na napredovanje v plači v smislu svoje dobne vloge pri ministrstvu za javna dela. Po sedanjih določbi je tem ljudem nemogoče doseči najvišjo določeno plačo. Starim provizionistom v Idriji in tudi v cinkarni v Celju naj se zboljšajo provizije, za kar že leta brezuspešno beračijo.

V Črnem vrhu pri Idriji se nahaja veliko ljudi, ki izdelujejo kmetij-

ske orodje. Grablje, škafe, vile za seno itd. Ti ljudje nimajo drugodi lesa, kot v drž. gozdovih. Gozdna uprava pa jim ga daje le v oddaljenih in težko dostopnih krajih. Les naj se oddaja tem ljudem v bližini in po nizki ceni, sicer je predrag in ne morejo shajati. Govornik podpira vse te prošnje.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 18. maja 1910.

Sejo otvoril in vodi ljubljanski podžupan dr. Ivan Tavčar. Za overovaltela zapisnika imenuje občinska svetnika Vidmarja in Franchettija. Sejni zapisnik vodi Kessler. Dr. Tavčar vstane in izvaja:

Davorin Jenko ljubljanski meščan.

»Pred malo dnevi smo praznovali 50-letnico slovenske himne »Naprej za slavo«, himne, ki je rodila veliko navdušenja. Spominjati se moramo ob tej priliki moža, ki jo je uglasbil, skladatelj Davorina Jenka. Zasluznemu rodoljubi naj se podeli ljubljansko meščanstvo, ne da bi mu bilo treba plačati takse. (Pritrjevanje in odobravanje.) Obvelja. Dr. Tavčar okrajša čitanje zapisnika zadnje seje s tem, da naznani, da so bili vsi sklepi zadnje seje izvedeni, nakar se prestopi na dnevni red. Dr. Tavčar javi, da se bo poročalo o županovem dopisu glede na osnovni mestne posredovalnice za razpečevanje mesa, mleka in drugih živinskih produktov v bodoči seji.

Mestna hranilnica. — Kreditno društvo.

Odobrita se na predlog poročevalca občinskega svetnika Milohnoja računska zaključka in bilanca »Ljubljanske mestne hranilnice« in »Kreditnega društva ljubljanske mestne hranilnice«. Hranilnični skupni denarni promet je znašal lani 58.135.628 K 88 vin., 6.977.719 K 75 vin. več kakor leta 1908. Hranilne vloge so se lani pomnožile s kapitaliziranimi obrestmi vred za 4.374.622 K 66 vin. in so narasle koncem leta 1909. na 37.746.250 K 30 vin. Skupni čisti dobiček za leto 1909. je znašal 142.427 K 69 vin.

Stavbni zadevi.

Odkloni se na Turkov predlog rekurz Siegmunda Wutscherja glede na parcelacijo njegovega sveta v Prešernovi ulici št. 50. — Nekaj sveta parcele št. 81 kat. občine Krakovske predmestje pred njegovo hišo v Gradaški ulici se proda pos. Josipu Puhu.

Oddaja del za razširjeno stavbo v mestni vojašnici.

Poroča Turk. Podžupan dr. Tavčar je zahteval, da je moral poročevalec prečitati vse oferte. Med razpravo obžaluje podžupan, da niso pri seji navzoči zastopniki stavbnega urada. Sklene se, da se oddajo zidarska dela Val. Scagnettiju (75.437 K 84 vin.), tesarska Val. Scagnettiju (17.676 K 72 v.), mizarska Praprotniku (1176 K), A. Petrinu (2556 K 56 vin.), ključavničarska Smielowskiju (10.124 K 40 vin.), pleskarska tvrdki Brata Eberl (1023 K 27 vin.), traverze konzorciju Pust, Rebolj, Brenc (6932 K), vezi V. Scagnettiju (1406 K 31 vin.), krovška dela tvrdki Vidic & Comp. (2924 K 56 vin.) in Scagnettiju (486 K 40 vin.), kleparska dela Ivanu Rojina (4045 K), kamnoseška dela F. Tomanu (6493 K 76 vin.), pečarska dela Kalmusu (6493 K 76 vin.), slikarska dela Peteku (428 K), vodovodna dela Babniku (3451 K 90 vin.), solnčne plahte V. Scagnettiju (40 K).

Prizidek k avgmentacijskemu skladišču mestne topničarske vojašnice.

Stavbna dela za prizidek avgmentacijskemu skladišču mestne topničarske vojašnice se oddajo, in sicer zidarska za 6165 K 67 vin. (Smielowski), kamnoseška za 418 K 70 vin. (Toman), tesarska za 209 K 40 vin. (Zakotnik), kleparska za 288 K 52 vin. (Smielowski), krovška za 538 K (Vidic & Comp.), železnina 693 K 10 vin. (Smielowski), ključavničarska za 1948 K (konzorcij Pust, Rebolj, Brenc), mizarska za 315 kron (Praprotnik), steklarska za 43 K 56 vin. (Agnola), pleskarska za 78 K 54 vin. (Bricelj), vodovodna za 90 K (Babnik), skupna vsota 12.860 K 9 vin.

Oddaja mizarskih del pri zgradbi c. kr. državne obrtne šole.

Poroča občinski svetnik Turk. Kakor znano, je župan razveljavil sklep občinskega sveta, po katerem naj bi se oddala mizarska in okovska dela pri državni obrtni šoli združenim ljubljanskim mojstrom. Stavbnemu odseku je poslal župan daljše poročilo, v katerem pravi med drugim, da ko bi se plačevale višje cene, bi izgubili obrtniki samosvestnost, trepetlike, ki vztrepečejo ob najmanjši sapici konkurence. Nadalje navaja župan: Če bi se imelo ozirjemat na kakšno podpiranje obrtni-

šiva, dati bi bilo prednost »Produktivni zadrugi ljubljanskih mizarjev« in prosil, naj se oddajo dela najcenejšima ponudnikoma G. Tönnies in mizarskemu mojstru Antonu Rojina. Občinski svetnik Turk kot poročevalec stavbnega odseka predlaga, naj se oddajo dela »Produktivni zadrugi mizarjev« za 64.989 K 83 vin. s pripombo, da izvrši tudi pleskarska dela.

Dr. Oražen

izvaja med drugim: Župan je, kakor znano, razveljavil sklep, naj se dajo dela združenim mizarjem in to utemeljeval s tem, češ, da je nemoralen. Proti temu izreku moram najodločnejše protestirati, ker bi bila tudi ponudba nemoralna. Združeni mojstri so se šele zadnji večer zedinili. V naglici so pri kalkulaciji napravili pomoto. Odsek je zavrnil ponudbo. Župan pravi v svojem poročilu, da noče preiskavati, kako da so obrtniki izvedeli za ta sklep. Nič ni to čudno, saj je vendar znano, da če je bolj tajna seja, temprej se izve o tem, kar se je sklepalo. Obrtniki so prišli k meni in se čudili, kako da so toliko dražji, kakor ostali ponudniki. Svetoval sem jim, naj pojasne vse županu, kar so tudi storili in je župan vzel na znanje njihovo pojasnilo. Druga njihova ponudba se ne more smatrati za naknadno ponudbo. Zastavil sem častno besedo, da je bilo tako in odločno protestiram, da bi bila ponudba nemoralna. Reči moram, moja častna beseda mora tudi nekaj veljati. Pri vsem spoštovanju, ki ga imam do župana, moram ugovarjati, da bi bili napravili obrtniki kartel. Kartele ustanavljajo le velike tovarne, obrtniki so stopili le skupaj, da zamorejo konkurirati z veliko tvrdko Tönnies. Zadnjič ste sklenili, da se oddajo dela domačim obrtnikom. Upam, da se bo tudi danes našla tista večina. Obrtniki, za katere se gre, so večinoma pristaši narodno-napredne stranke, le eden je pristaš S. L. S. Zato pa glasujte, da se oddajo dela združenim ljubljanskim mizarjem.

Dr. Švigljeva sodba o ljubljanskih občinskih svetnikih.

Dr. Švigelj se najodločnejše zavzame za dr. Oražnov predlog. Ne mara trditi, da so ljubljanski občinski svetniki šele pametnejši, ko gredo od seje domov. Dr. Tavčar: »To opazko smatram za neprimerno«. Tönniesovi delavci so izročeni le nemškemu gospodarju, konzorcij pa vporablja izključno le slovenske delavce. Če te obrtnike pokrepimo, oslabšamo nemško tvrdko. Priporočam doslednost.

Dr. Tavčar pograja dr. Šviglja.

Podžupan dr. Tavčar: Opazko prijatelja dr. Šviglja, češ, da bi postali občinski svetniki šele pametni, ko zapuste sejo, ki se čuje, kakor da bi bil le sam pameten pri sejah, moram kot neumestno zavrniti in pogrjati. Veselost. Dr. Švigelj se pokloni in se smeja.

Glasovanje.

Občinski svetnik Milohnoja predlaga, naj se glasuje tajno. Podžupan dr. Tavčar prečita določila o glasovanju in dá na glasovanje Milohnojev predlog, ki propade. Glasuje se javno. Dr. Oražnov predlog naj bi obveljal njegov predlog, stavljen v seji 3. t. m., se odkloni. Zanj so glasovali Milohnoja, dr. Oražen, dr. Švigelj, Kozak in Franchetti. Dr. Oražen zapusti demonstrativno sejo.

Ostali dnevni red.

Stavbno-kiparska dela pri zgradbi poslopja c. kr. državne obrtne šole se oddajo V. Machu (20.200 K 30 vin.), kanalizacijska dela v Gajevi, Gledališki, Beethovnovi in Simon Gregorčičevi ulici se oddajo tvrdki Tribuč & Comp. za 16.826 K 15 vin.; naprava nove čolnarne na mestnem ribnjaku Pod Turnom Ivanu Zakotniku za 1665 K; nadalje se ugodita prošnji bratov Tönnies in Fr. Goloba za parcelacijo v kat. obč. Gradišče. Poročal je o vseh navedenih točkah občinski svetnik Turk. Priviz Evgenije Fröhlichove proti sklepu občinskega sveta se odkloni, nakar zaključijo podžupan dr. Tavčar javno sejo.

ČEŠKO - NEMŠKA PORAVNAVA.

Iz nemških krogov na Češkem se poroča, da ni vlada razposlala za bližnje konference še nobenih povabil, ker posamezne nemške in češke stranke še niso zavzele svojega stališča glede na medsebojno zbliznanje. V nameranih konferencah se misli samo pogajati o parlamentarni razpravi narodno političnih zakonskih predlog glede na razdelitev okrožij in jezikovno rabo avtonomnih oblasti na Češkem. O češkem deželnozborskem vprašanju se pri teh konferencah še ne bo razpravljalo, ker vlada bodisi v nemških kakor v čeških poslanskih klubih mnenje, da spada to vprašanje edino v področje deželno-zborskih klubov. Nemški poslanci iz

Češke zahtevajo, da prideti vladni predlogi v najkrajšem času v parlamentarno razpravo.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

O zakonski predlogi glede na ustanovitve italijanske pravne fakultete se zopet pojavljajo razna precej nasprotujoča si mnenja. Medtem ko so Italijani upali, da bo vseeno mogoče dobiti v državnem zboru večino za ustanovitve italijanske fakultete v Trstu, se je pojavila močna struja za vladni predlog, namreč za ustanovitev italijanske fakultete na Dunaju. Od strani nemških liberalcev se ta rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja odklanja, tudi iz vzroka, da nasprotuje za Nižje-Avstrijsko sklenjenim nemškim obrambnim zakonom. Vseučiliški odsek nemške nacionalne zveze bo prihodnji petek zboroval v tej zadevi, ter bodo pri tej seji navzoči tudi zastopniki nemških akademskih krogov.

RUSKA DUMA PROTI ANGLEŽEM.

Peterburška brzogovorna agentura poroča, da je v včerajšnji dumini seji protestiral poslanec Bobrinsky proti spomenici, ki jo je sprejel od angleških in irskih parlamentarcev glede na Finsko. Med odobravanjem desnice in centroma je dejal Bobrinsky, kaj bi neki rekli Angleži, ako bi se jim od ruske strani svetovalo, kako naj postopajo v Indiji in na Irskem. Angleški narod naj ve, da so tudi na Ruskem, zlasti pa v dumij ljudje, ki bodo znali zavrniti vsako vmešavanje inozemcev v ruske zadeve z odločnim »Hands off!«

SPOR ZARADI KRETE.

Carigrad, 19. maja. Poroča se iz vladnih krogov, da bo turško vojno brodovje odplulo koncem tekočega tedna proti otoku Karpados, ki leži vzhodno od Krete.

Sofija, 19. maja. Med Makedonci, ki žive v Bolgariji, vlada veliko razburjenje zaradi Krečanov, ki so prisegli grškemu kralju. Govori se, da je bolgarski kabinet predlagal kralju Ferdinandu, naj se izrabi edino ugodno priliko, ki jo nudi upor Albancev, kakor tudi kreško vprašanje. Sklene naj se zveza z grškim kraljem ter se naj v zvezi z Grško vpliva na Turčijo in velevlasti. To pa zato, ker ni Turčija ničesar storila za makedonske Bolgare, ne glede na obisk kralja Ferdinanda v Carigradu. Bolgarski kralj pa neče opustiti svoje dosedanje mirovni politike.

PREPOVEDAN »SIMPLICISSIMUS«.

Berolin, 19. maja. Pruski vojni minister je prepovedal vsem častnikom kupovati in brati list »Simplicissimus«, ker ponovno smeši nemškega cesarja.

VELIKANSKI FINANČNI ŠKANDAL NA ŠPANSKEM.

Lizbona, 19. maja. Kakor hitro se vrne španski kralj od pogrebnih slovesnosti kralja Edvarda, bo izbruhnila splošna ministrska kriza zaradi škandalov, ki so se odkrili. Poneverjenja so velikanska. Pri zemljiškem kreditnem zavodu, ki je pod nadzorstvom države, znašajo že sedaj goljufive manipulacije 16 milijonov frankov.

ODPOVED ZDRAVNIKOV V BOLNIŠNICI.

Praga, 19. maja. Včeraj je izročilo 30 sekundarijev praške splošne bolnišnice pismene odpovedi ravnatelju, vladnemu svetniku dr. Slaviku, ker se ni ugodilo njihovim zahtevam. Dr. Slavik je svaril zdravnike pred tem korakom, češ, da so razmere za ugoditev njihovim zahtevam zelo ugodne. Kljub temu pa so zdravniki vložili odpovedi.

SPOR MED NEMČIJO IN RUSIJO.

»Novo Vreme« objavlja jako oster članek proti Nemčiji, v katerem naglašajo, da se je bati zaradi Perzije mednarodnih konfliktov. Nemška banka je ponudila Perziji posojilo z zelo težkimi pogoji, nadalje hočejo Nemci zgraditi železnico, ki bi vezala Perzijo z bagdadsko železnico, kar bi dalo večno priliko za vmešavanje Nemčije v perzijske zadeve. Rusija in Anglija ne nasprotujeta, da bi Perzija ne smela svobodno najemati posojila, a gledati morata na to, da Perzija tudi lahko pokriva iz svojih dohodkov posojilo.

BALKANSKA ZVEZA.

Hilmi paša je izjavil, da zelo želi ustanovitev balkanske federacije. Predpogoj je pa, da opuste ostale balkanske države svoje zahteve glede na Makedonijo. Hilmi paša je pristavil, da bi Avstrija gotovo nasprotovala balkanski zvezi.

Dnevne novice.

— **»Slovenska Straža« na delu.** »Slovenska Straža« priredi skupno s. K. S. Z. v Mariboru v Polzeli, kjer hočejo Nemci vsiliti šulvereinsko šolo, protesten shod nedeljo, 22. t. m. »Slovenska Straža« je s tem pokazala, da hoče na velikem narodnem torišču resno delati in da ima pred seboj tako obširen delokrog ter za seboj vso mogočno katoliško prosvetno in gospodarsko organizacijo, da uspehi ne morejo izostati! Zato vsi na delo za »Slovensko Stražo«!

— **Koroški Nemci**, ki se liberalnega frazerstva nič ne boje, so silno razburjeni zaradi shoda »Zadrugne zveze«, ki se je vršil te dni v Pliberku. Pišejo po svojih nemškonalacionalnih listih, da bodo slovenski »klerikalci« koroškega kmeta, če ga gospodarsko osvoje, popolnoma slovenstvu usunili. Iz tega se spozna, katero narodno delo je pravo in uspešno in kako treba resno narod tujstva braniti.

— **Na naučnega ministra grofa Stürgha** so Nemci zopet jezni, ker, da si povabljen, ni prišel na slavnost Schulvereina. Sicer nam nemški grof ni dosti mar, ampak veliko več takta je pač pokazal, kakor deželni glavar grof Attems in cesarski namestnik v Gradcu, ki se je dal oficijelno zastopati na slavnosti tako provokatoričnega protislovenskega, ponemčevalnega in protikatoliškega društva kakor je Schulverein. Grof Stürgh je pokazal pri tem tudi več takta kakor krščansko - socialna »Reichspost«, ki je prinesla o Schulvereinu navdušeno veliko poročilo. Več ne rečemo.

— **Iz deželne odbora.** Imenovani so: Hinko Peternel za revidenta, Pavel Drenik in H. Česnik za nadoficijala, R. Badiura in Fermantin za praktikantha, Ivan Možina, Anton Fortič, Pavlin in Petrovec za oficijale. Inženir R. Podkrajšek izstopi iz deželne službe in nastopi kot privatni inženir. — V litijski zdravstveni zastop je imenovan Orolav Bric, pekovski mojster v Litiji. — Od Antona Bernika v Brezovici, občina Medvode, je kupil deželni odbor posestvo za vzrejo mladih bikov. — Martin Humek je imenovan za deželnega sadjarskega instruktora. — Iv. Rataj je imenovan za živinorejskega nadzornika in se delokrog med njim in med mlekarškim in živinorejskim nadzornikom Legvartom razdeli po posebni instrukciji.

— **Dolenjski Orlil, na noge!** Orel na Krki razvije svojo zastavo dne 22. maja, na praznik sv. Trojice. Spored: 1. Od 10. do pol 11. ure sprejem bratskih društev. 2. Ob pol 11. uri sveta maša v župni cerkvi na Krki. 3. Blagoslovitev društvene zastave krškega Orla. 4. Ob 1. uri skupno kosilo. 5. Ob drugi uri smernice in litanije v župni cerkvi. 6. Ob 3. uri javna telovadba in prosta zabava, pri kateri sodeluje godba Orlov iz Škocijana pri Turjaku. — Ob tej priliki se blagoslovi tudi zastava deklške Marijine družbe in zastava šolske mladine. K slavnosti, ki se vrši ob vsakem vremenu, se uljudno vabijo mladeniči in vsi prijatelji Orlov.

— **Slov. katol. akad. tehn. društvo »Zarja«** priredi v petek, dne 20. t. m., tretji redni občni zbor pri »Zeleni Stajerski« s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Spopolnitev odbora. 4. Slučajnosti.

— **Protikatoliške demonstracije na Reki.** V binokstnih praznikih so se vršile na Reki velike demonstracije svobodomiselncev in njihovih bratov, soc. demokratov zoper novoimenovanega senjskega škofa, ki je prišel na Reko birmat. Napravili so v cerkvi velik škandal in ranili več oseb. Škofa so potisnili proti steni, da se je napol onesvestil. Komaj so cerkev očistili socialno demokratične pakaže. Tako izvajajo socialisti svoje načelo, da je vera zasebna stvar! Si velja dobro zapomniti!

— **14. mednarodni časnikarski kongres** se je zbral 18. t. m. v Trstu. Časnikarje je pozdravil istrski deželni glavar dr. Rizzi, tržaški župan, cesarski namestnik princ Hohenlohe, predsednik trgovske zbornice di Demetrio in drugi. Časnikarji so si šli ogledat istrsko deželno razstavo v Kopru. Nato so se odpeljali časnikarji v Pulj. Sprejem je imel izključno laški značaj. Zakaj, to Bog vedi, saj tudi nobeden ne ve, zakaj slovanskih istrskih narodnih zastopnikov tudi drugod ni nikoder videti.

— **Pomažarjenje Opatije.** Mažarski konsorcij je zdaj definitivno kupil od Južne železnice naprave v Opatiji. Akcijskega kapitala bo nekako osem milijonov in bodo Mažari vzeli vse kopališke reči v svoje roke.

— **Avstrijska mornarica** hoče zgraditi v teku osemih do deset let štiri dreadnoughte, tri brzokrižarke, štiri

donavske monitorje, šest podmorskih čolnov, dvanajst torpedovcev in torpedov, vsega skupaj za 280 milijonov K ladij.

— **Tečaj za pridelovanje krme na Grmu.** Kmetijska šola na Grmu priredi 30. in 31. maja t. l. dvodnevni tečaj za pridelovanje krme z naslednjim sporedom: V ponedeljek, dne 30. maja. Od 2. do 4. ure popoldne: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešanice. Praktično razkazovanje deteljnih mešanice našolskih njivah in v poskušališču. V torek, dne 31. maja. Od 8. do 10. ure dopoldne: Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave. Sestava travniških zmesi. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. ure popoldne: Priprava zemlje in posetev travnika. Poprava slabih setev. Gnojenje in zboljšanje slabih in starih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesi v poskušališču. — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot in sicer le za železnico do Novega mesta in za hrano po 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti ali pa s podporo tečaj obiskati, naj se priglasí do 25. maja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

— **Razpisana srednješolska mesta:** Od 24. aprila do 14. maja so bili izdani sledeči razpisi: Ravnateljska mesta: Celovec (g. 30. V.), Gradec (realg., 31. V.). — Klasična filologija: Dunaj XVI. (g. L. G. d., 20. V.), Linc (g. L. G., 1. VI.). — Moderna filologija: Brno (dež. r. B. D., 31. V.) Dunaj (nov. trg. akad. 2 mesti za Fr., 15. VI.), Trst (nem. g., D. l. g., 31. V.). — Mat.-fiz. skupina: Brno dež. r. M. G. in M. Nl., 31. V.), Dunaj VI. (G., M. Nl., 5. VI.). — Risanje: Inomost (r. asistentsko mesto, 31. V.). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana** so občinski predstojniki ljubljanskega okraja naklonili iz okrajne blagajne za leto 1910 podporo 1000 K.

— **Slovenec umri v Ameriki.** V Ely (Minn.), je dne 14. aprila v bolnišnici umrl rojak Anton Cvar, rodом iz Podpoljan pri Ribnici, Kranjsko.

— **Zagorje ob Savi.** Umrl je Alojzij Robavs, posestnik in gostilničar. Rajni je bil zvest član našega »Del. bralnega društva« in naš vrl somišljenik. Cenjeni rodbini naše sožalje! R. I. P.!

— **Opozarjamo** na inserat domače tiskarje za izdelavo najrazličnejših voz I. Ban, ki je sprejela tudi zalogo gumijevih garnitur. Tvrdo priporočamo, ker ves njen dolgoletni razvoj priča o njeni solidnosti in točnosti.

Ljubljanske novice.

— **Ij Prehod zemlje skozi kometov rep** v Ljubljani ni povzročil niti najmanjšega strahu in veliko solidnih meščanov je »konec sveta« mirno v posteljah prespalo. Pokazalo se je, da smo Slovenci velikomirni praznoverni, kakor Dunajčani, Berolinci, Rimci in Parižani, ki so bili včeraj radi kometa grozno razburjeni in so celo zbežali na gore iz strahu pred »konecem sveta«! Na grad je šlo v Ljubljani še precej ljudi, večinoma seveda taki zvezdoslovci, ki tudi sicer radi zgodaj zjutraj opazujejo jutranjo danico.

— **Ij Vabilo k javni telovadbi** združeni z veselico, ki jo priredi okrožje Orlov pri D. M. v Polju, dne 22. maja t. l. Spored: 1. Dohod gostov do pol desetih ure dopoldne. 2. Ob pol deseti uri pozdrav gostov. 3. Ob 10. uri sveta maša v župni cerkvi pri D. M. v Polju. 4. Po sveti maši obhod z zastavami in godbo. 5. Ob 12. uri kosilo. 6. Ob 4. uri pop. javna telovadba. 7. Po javni telovadbi velika ljudska veselica na vrtu brata župana Jakoba Dimnika pri D. M. v Polju z godbo, petjem, tamburanjem in šaljivo loterijo. Vstopnina k veselici 20 v za osebo. Člani z znaki Orla in v kroju so vstopnine prosti. Kosilo stane 60 v; kdor se ga želi udeležiti, naj se zglaší pismeno do 18. t. m. pri okrožnem predsedstvu Orlov pri D. M. v Polju. K obilni udeležbi vabi predsedstvo okrožja. Na zdar!

— **Ij Bratje Orlil** Kdor se udeleži javnega nastopa v nedeljo, dne 22. t. m., v D. M. v Polju, naj pride danes zvečer ob osmih v telovadnico k sklepni skušnji. Prosimo obile udeležbe! — Ljubljanski Orel.

— **Ij Oddaja mizarskih del pri državnih obrtni šoli.** Iz poročila o včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta je razvidno, da so se oddala mizarska in okovska dela pri državni obrtni šoli »Produktivni zadrugi ljubljanskih mizarjev« in sicer za skupno vsoto 64.989 K 83 v. Ljubljanski občinski svet je torej prelomil načelo, naj se oddaja-

jo dela najcenejšim ponudnikom, ker so menda ljubljanske mestne finance tako nad vse sijajne, da kmalu ne bo treba več Ljubljancem plačevati občinskih doklad. Stvar je sledeča: Za mizarska dela z okovjem in pleskanjem je ponudila tvrdka G. Tönnies 53.799 K 51 v, zadruga pa 56.984 K. Za mizarska dela z okovjem in pleskanjem delavnice Tönnies 10.264 kron 90 v, mizarski mojster Anton Rojina 10.261 K 33 v in zadruga 10.466 K 83 v. Nam sicer nikakor niso znani razlogi, ki so naglabil stavbni odsek ljubljanskega občinskega sveta, zakaj da se je iz ponudnikov izločil najcenejši ponudnik pri delalniškem posloju mizarski mojster Anton Rojina. Vsa zadeva se nam zdi zelo, zelo čudna in čudna tista večina ljubljanskega občinskega sveta, ki izločuje iz ponudnikov najcenejšega ponudnika slovenskega obrtnika menda samo zato, ker ne prisega na »fano« preperlega laži slovenskega naprednjaštva. Ne bomo primerjali števil, to storite lahko Ljubljanci sami. Tudi ne preiskovali, če je dobila zadruga delo zato, ker je socialna demokracija opustila svoj letošnji prvotni načrt, da se udeležijo ljubljanskih občinskih volitev. Dr. Oražen se je včeraj zelo potegoval zato, naj bi dobili dela združeni ljubljanski obrtniki. Naglašal je, da so združeni obrtniki vsi pristaši narodno napredne stranke, razven enega, ki je pristaš S. L. S. Dr. Oražen je s svojim predlogom pogorel, a stavbni odsek tudi ni priporočal županovega predloga, naj bi se oddala dela najcenejšima ponudnikom Tönnies in Anton Rojina in jih je občinski svet na Turkov predlog oddal socialno demokratski zadrugi za 64.989 K 83 v. Mi se ne bomo spuščali v salomonski modri sklep in ne znamo, kako da je prišlo do oddajne vsote 64.989 K 83 v. Zadruga je namreč ponujala za vsa dela 56.894 + 10.466 K 83 v = 67.360 K 83 v. Diferenca med njenim prvotnim ofertom 67.360 K 83 v in oddajno ceno 64.989 K 83 v znaša 2371 K manj, kolikor je oferirala zadruga prvotno. Zdaj pa konzorcij Primožič, Škafar, Zorman, Petrin in Burger! Zavzemala sta se zanj dr. Oražen in dr. Švigelj. Ponudba konzorcija popravljenega je bila dražja za 2647 K 68 v kakor Tönniesova. Če je odnehala zadruga za 2371 K, bili bi gotovo tudi odnehali združeni mizarji, če se že prelomi običajno načelo, da se pri ofertih ozira na najcenejšo ponudnike. Nasproti najcenejšima ponudnikom Tönnies in Rojina 53.799 K 51 v + 10.261 K 33 v = 64.060 K 84 v, bo plačal ljubljanski davkoplačevalec neljubljanskemu davkoplačevalcu zadrugi 928 K 99 v več, kolikor bi bil plačal ljubljanskima davkoplačevalcem. Če so že glihali s soc. demokrati, bi gotovo ne bila padla krona z glave liberalni večini, če bi bila glihala še s konzorcijem Primožič in tovariši, ki so, kakor je povedal dr. Oražen, razven enega vsi pristaši narodno napredne stranke. Ljubljanski občinski svet je pokazal včeraj po svoji večini, da ima res Švigelj prav s svojo zlobno opazko o pameti ljubljanskih občinskih očetov, ker kdo li se bo udeleževal še minuendo - dražb, če se 1. ne ozira na prvotne oferte in če se 2. pri oddaji del izpremeni prvotna ponudba. Kaj da stori sedaj konzorcij Primožič, Petrin in drugi, ne znamo, pač pa znamo, da so liberalci in sicer najhujši popolnoma soglašali glede na pamet z očetovsko posvarjenem dr. Švigeljem. Zlobnih opazk iz liberalnih vrst glede na včerajšen sklep, ki iščejo zveze med sklepom in Halleyevim kometom ne bomo preiskavali, kakor tudi nočemo glosirati dotičnega odstavka županovega poročila, v katerem župan med drugim piše z ozirom na tvrdko V. Scagnetti: »Sicer bi se utegnili ugovarjati, da so se tudi zidarska dela oddala dražjemu ponudniku Valentinu Scagnettiju. Toda na primera bi v tem slučaju ne bila umestna. Pri oddaji zidarskih del bilo je namreč izbirati med ljubljansko občinskemu svetu dobro poznato tvrdko in med zunanjim tvrdko, o katere zanesljivosti ni bilo pravega poročila.« Poročilo za tvrdko Scagnetti se je našlo po 6. majniku, s katerim dnem je datirano županovo poročilo, ker so poverili Scagnettiju včeraj več del, čemur seveda ne ugovarjamo, ker je bil Scagnetti najcenejši ponudnik.

— **Ij Posojilo za mestno zastavljalnico.** Mestna občina ljubljanska najame 200.000 K posojila za zastavljalnico. — Smo radovedni na — deficit.

— **Ij Društvo za raziskavanje podzemskih jam** sta pristopila gg. deželni predsednik baron Schwarz in ravnatelj bogoslovnega semenišča dr. J. Lesar kot ustanovnika. Vivant sequentes!

— **Ij Umrla** je gospa Marija Crušič, vdova, uradnikova soproga, v Slomškovi ulici 3.

— **Ij Kolo** je bilo včeraj ob pol 2. uri novoljone ukradeno iz desne magistrat-

ne veže posestniku g. Francu Kavčiču, vredno 200 K. Kolo je »Puch - Styria«; črno pleskano, ima nekoliko navzgor zakrivljeno ravnilo, gumija na kolesih sta zobčasta, stopala imata pa klipse. Kdor je videl ob tem času iti iz navedene veže kakega kolesarja, naj to javi policiji.

— **Ij Srebrno poroko** je obhajal včeraj gospod Ignacij Habicht, delovodja tukajšnje tobačne tovarne.

— **Ij Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana** je Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice naklonila podporo 1000 K.

— **Ij Tatvina v restavraciji na južnem kolodvoru.** Danes ponoči se je vtiho tapil, ali pa je s ponarejenim ključem odklenil dosedaj še neznan tat pri vrt-nem salonu vrata in odnesel rastavrat-terju 17 belih namiznih prtov, vrednih po 9 K, natakarju pa škatuljo, v kateri je imel za 34 K »Regalitas«, »Britanik«, »Trabuk«, »Portorik« in »Verginia« smodk, kakor tudi nekaj popirnatih cev za smodke in egiptovskih ter »Princesas« svalčic. Namizni prtji so imeli nekateri rdeč monogram »S. B. Laibach«, nekateri pa bel vtisk »Hotel Lloyd« in »Südbahnhof Laibach«. — Eventualna tozadevna pojasnila naj se javijo mestni policiji.

— **Ij Zaletela** se je domača grlica. Lastnik se naj zglaší zanj v stražnici na Karlovski cesti.

Telefonska in brzajavna poročila.

ZMAGA DR. ŠUSTERŠIČEVA V ODSEKU ZA IZPREMEMBO POSLOVNIKA.

Dunaj, 19. maja. V odseku za reformo poslovnika so češki radikalci in Rusini stavili predlog, da se preko vladne predloge preide na dnevni red. Ta predlog je bil odklonjen z vsemi glasovi proti trem glasovom čeških radikalcev in Rusinov. Nato je stavil dr. Šusteršič predlog: 1. **Da se označi vladni predlog v njega bistvenih delih glede izpremembe poslovnika za nesprejemljiv;** 2. da se izvoli pododsek sedmih članov in 3. da ta pododsek izdela samostojen elaborat novega poslovnika. **Prvi del predloga je sprejel odsek z veliko večino.** Zanj so glasovali Slovenci, Čehi, Rusini, socialni demokrati in poslanec Steinwender, proti Nemci in Rumuni, Poljaki so se pa absentirali. Drugi del predloga se je v toliko izpremenil, da izdela elaborat poročevalec dr. Steinwender v štirinajstih dneh, tretji del, da se izdela samostojen elaborat, se je sprejel soglasno.

FINANČNI ODSEK.

Dunaj, 19. maja. V finančnem odseku so socialni demokrati predlagali, da naj odsek toliko časa prekrine svoje delo, dokler finančni minister ne pojasni, kakšne bodo finance prihodnjega leta. Tudi nemški nacionalci dr. Licht je stavil podočen predlog. Proti so bili krščanski socialci in dr. Steinwender. Bilinski je nato govoril in izjavil, da takega pojasnila ne more dati, ker je finančno stanje prihodnjih let odvisno od sklepov delegacij.

BUDGETNI ODSEK.

Dunaj, 19. maja. V budgetnem odseku se je začela obravnava o proračunu notranjega ministrstva.

JEZIKOVNE KONFERENCE.

Dunaj, 19. maja. Petek se zbere češki poslanski klub, da se posvetuje o jezikovnih konferencah. Poslanci bodo skušali radikalce pregovoriti, da se teh konferenc udeleže.

IZOBRAŽENI VELEMESČANI SO SE BALI KOMETA!

Dunaj, 19. maja. Včeraj je na tisoče ljudi bežalo na Kahlenberg in turške obkope, da opazujejo komet in se obenem izognejo sunka kometovega proti zemlji. Ker se ni nič zgodilo, so se zjutraj vračali trumoma v mesto, kjer so se tisti, ki so noč mirno prespali, iz njih kruto norčevali. **Tudi iz Berolina, Pariza, Budimpešte in Rima se poroča, da je na tisoče ljudi iz strahu pred koncem sveta zunaj prenočilo.** Bili so vsi večinoma od liberalne mestne inteligence!

ALI JE ZEMLJA SPLOH ŠLA SKOZI KOMETOV REP.

Dunaj, 19. maja. Observatorij na Sonnwendsteinu javlja, da je včerajšnja noč in današnje jutro minulo brez prikazni. **Sploh ni gotovo, ali je zemlja sploh šla skozi kometov rep.** To se bo šele zdaj konstatiralo. Zvezdarne so opazovale komet in rep, ki je bil jako medel in slab. Metereoloških prikazni tudi ni bilo nobenih.

VOLITVE V BOSNI.

Sarajevo, 19. maja. Danes so se začele volitve v sabor in je izvoljenih sedem Hrvatov, devet mohamedancev in 18 Srbov.

Halleyjev komet.

Danes ponoči je prešel komet preko solca. Noč je bila jasna, samo na obzorju so lahki oblaki, ki sicer niso bili gosti, zelo motili. Da bi se komet videl s prostim očesom, je bilo že v začetku izključeno, ker se lahka temna plast kometova ni mogla opaziti na solnčni obli. Komet, ki se je doslej opazoval na jutranjem nebu, bo danes že na večernem nebu ter bo zašel kak četrt ure po solnčnem zahodu. Njegov velikanski rep, ki so ga predvčerajšnjem astronomi opazovali v dolžini 70 milijonov kilometrov, bo seveda danes zašel kot svetel žarek šele tri četrt ure po solnčnem zahodu.

Včeraj ob 8. uri zvečer se je na Dunaju na prostoru dunajskega aerokluba z zrakoplovom dvignil v zrak asistent vseučiliške zvezdoglednice, dr. H. Jascke, ki se je ponovno dvignil v zrak, da je opazoval komet.

Gotovo najbolj veselo so čakali konca sveta v Parizu, odkoder se poroča, da so preteklo noč praznovali kakor kak Silvestrov večer z vsem sijajem in hrupom. Po ulicah so letali prodajalci brošur in tulili: »Bratje, umreti moramo! Kupite »Konec sveta!« Kljub temu, da je Pariz veliko svetovno mesto, ne kje na Turškem, so razni sleparji delali lepe dobičke, posebno babnice, ki proročujejo iz kart in drugih stvari. V Carigradu namreč so čakali kometa z velikim strahom; prebivalstvo je bilo razburjeno zlasti še radi tega, ker dežuje že štirinajst dni, kar je gotovo za Carigrad v tem letnem času nekaj izrednega.

V Kolinu ob Reni pa je neko podjetje »Flora« priredilo včerajšnjo noč veselico s sledečim sporedom: I. del: Rabeljska pojedina pri posebnih mi-zah; zadnji koncert godbe »Flora« pred koncem sveta; spreved skozi park k ogledovanju kometa; ples in zadnji poslovilni požirek iz kozarcev. Točno ob 12. uri velik polom. Komet in zemlja zadeneta skupaj. Konec sveta pod palmami. II. del (se uprizori): Skupna pesem (»Se vedno nam je dobro šlo«); nadaljevanje plesa in otvoritveno slavlje sveta v dvoranah, ki so še ostale cele.

Tako se ljudje norčujejo sami s seboj. Bogve, kakšne norce bo posetil Halleyjev komet čez 76 let, ko pride nazaj? Norčuje se pa moderni svobodomiselní svet tudi iz Boga, ki pa ne bo končal svetovja tako, kakor si mislijo ti puhloglavci. Takrat ne bo veselje, ampak velik jok in sodb.

Skrivnostni logaški poizkušeni umor.

Tržaška policija je zaslislala 18. t. m. Marijota Capanna, stanujočega v ulici Aquedotto št. 9. Mož je imel trgovske zveze s Hladnikom in ga je Hladnik svoj čas tožil zaradi goljufije, pa je bil Capanna oprostjen. Hladnik je Capanni svoj čas pisal, ko je bil ta še v Pulju, naj mu pošlje strupenih pilul, da zastrupi nekega psa, ki da mu je v nadlego. Capanna jih ni mogel dobiti, ker se je zahteval recept, zato Hladniku, s katerim sta se bila seznanila v Pulju, kjer je bil Hladnik pri mornarici, ni nič odpisal. Hladnik pa ga je vnovič naprosil za pilule, Capanna mu pa tudi to pot ni odpisal. Pozneje sta s Hladnikom ustanovila neko kinematografsko podjetje, pa je kmalu poginilo, ker je Hladnik blagajno pridno praznil. Tudi neko drugo podobno podjetje je faliralo. Z materjo je bil Hladnik v najslabšem razmerju; kedar je imenoval njeno ime, je pljunil predse in je ostudno preklinjal. V denarnih zadregah je bil vedno, ker je silno zapravljjal. Imel je dva avtomobila. Tržaška policija je trdno prepričana, da je Hladnik izvršil zastrupiljevalni poizkus in sumi vrh tega še neko osebo.

MILIJONARJEVA HČI - DETO-MORILKA - OPROŠČENA.

Rim, 19. maja. Hči bolonjskega milijonarja, Marija Sani, je bila zaročena z nekim častnikom, a obenem je imela ljubavno razmerje z domačim šoferjem. Otroka, ki ga je rodila, je umorila. Porotniki so jo oprostili, češ, da je storila ta čin v dušni zmedenosti.

DVA MILIJONA NA CESTI.

Hamburg, 19. maja. V bližnjem kraju Morfleth sta našla dva moža na cesti listnico z državnimi dolžnimi pismi v skupni vrednosti dveh milijonov mark. Zgubil je listnico menda nek avtomobilist, ki se pa še ni oglašil.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 19. maja.

Pšenica za maj 1910	11.83
Pšenica za okt. 1910	9.93
Rž za okt. 1910	7.61
Oves za oktober 1910	6.43
Koruza za maj 1910	5.55
Koruza za julij 1910	5.63

Elektiv: omehčano.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
18	9. zveč.	733.6	15.6	sl. jzh.	jasno	
19	7. zjutr.	733.5	12.6	sl. svzh.	"	0.0
	2. pop.	731.2	28.0	sr. jzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. 17.1°, norm. 14.4°.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 50 litrov. 667 100-1

Izurjenega mlinarja

sprejme v paromlin M. Vrenk, Iškavac pošta Ig-Studenec. — Plača po dogovoru.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice.

Okratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike ko. eli, separatna kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

Sprejemem takoj

pomočnika kakor tudi vajenca

ki bi imel veselje do kovaške obrti. Jakob Aleš, Glince št. 31, pošta Vič.

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke

v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.

Obstoj trdke čez 40 let!

Nc 155/10

1

Razglas.

1455 3 1

Dne 23. majnika t. l. ob 11. uri dopoldne vršila se bode **javna prostovoljna dražba**

hiše gosp. Riharda Schober v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6, v notarski pisarni podpisanega sodnega poverjenika, Sodnijska ulica št. 2 v I. nadstropju.

Izključna cena znaša 110.000 K, pod katero se hiša ne prodaja.

Pogoje, zemljiškoknjižni izpisek in posestni list upogledati je v pisarni podpisanega sodnega komisarja, Sodnijska ulica št. 2, I. nadstropje. Tam se dajejo zaželenja pojasnila.

V Ljubljani, dne 14. majnika 1910.

I. Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar.

1441

Koncerti

slov. filharmonije

se vrše **vsaki dan**

v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer. Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

Mesarski pomočnik

priden, zanesljiv in pošten se sprejme takoj proti primerni plači. Dela ni mnogo in ne pretežno. Jan Hafner, mesar, Škofja Loka 101. 1455 3-1

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2.—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po po-zvetju. 3281

Resna ženitna ponudba.

Zaradi potrebne pomoči pri obrti se želim seznaniti in poročiti s krščanskim mladeničem, ki ima veselje do obrti in je je tudi nekoliko že navejen. Želela bi se tudi vsaj potrebna izobrazba in nekoliko podoben značaj. Stara sem 25 let, krepke postave, dobrega srca in mirnega, krščanskega značaja. Prevzamem v kratkem obrt, zato bi si želela vsaj nekaj denarja. Ponudbe samo do 30. maja pod besedo »Zakonska zadovoljnost«, pošte restante glavna pošta, Ljubljana. 1429 4-1

Na propaj je radi opustitve gostilne po nizki ceni dobro ohranjen 134°

avtomat

ki je veljal nov 1600 K. Kdor ga želi kupiti, naj si ga pride ogledat k Jan. Ferberju, Pri cerkvi št. 7, pošta Videm-Dobrepolje.

Glavno zastopstvo za celo Kranjsko.

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da ima gumijev garniture svetovne trdke, najfineše blago, v veliki izbiri in za vsakovrstne

VOZOVE

v zalogi

I. Ban, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Istotam vedno v zalogi vozovi najrazličnejših vrst. Tozadevna naročila izvršujejo se točno, solidno in po najnižjih cenah. 1450 3-1

Razglas dražbe.

V zapuščinski reči po zamrlem gospodu kanoniku Fettich Frankheim-u vršila se bode vsled dovoljenja c. kr. okrajne kot zapuščinske sodnije v Ljubljani z dne 10. majnika 1910 št. A I 95/10

prostovoljna javna dražba

dragocenosti, korarske verižice, 2 velikih prstanov, hišne oprave v cenilni vrednosti 634 K in 540 K

dne 21. majnika 1910 ob 10. uri dopoldne

v hiši št. 6 Pred škofljo I. nadstropje.

Dolžni predmeti prodali se bodo le za ali nad cenilno vrednost, kupnino imajo kupci takoj v roke sodnega komisarja vplačati in kupljene stvari odstraniti.

V Ljubljani, dne 14. majnika 1910.

I. Plantan

c. kr. notar kot sodni komisar.

1437 1-1

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tovarniške zaloge

samo še 8-10 dni.

Govorilni aparati od K 15.00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4.—, sedaj K 2.00 in K 2.50.

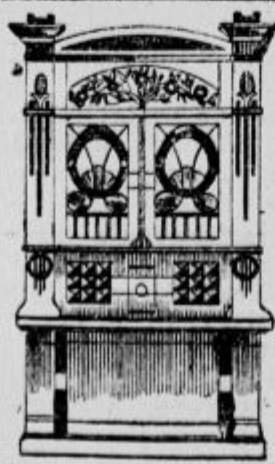
Orkestrioni od K 300 naprej.

1442 5 1

Ljubljana, Sodnijska ulica 3

Josip Droll, zastopnik trdke:

F. Machinek & sinovi, Dunaj-Lipsko-Praga-Brno.

Rogaški

Tempel
Styria
Donati

vrelec. Dietetična namizna pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi.

Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem žolčnem kataru, zaprtju, žolčnih ledicah, vrančniku, jetrnih, jetrnih trdnih, žilnih, snovnoizmenjavih boleznih, kataru dihalnih organov.

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem žolčnem kataru, obstopaciji, žolčnih kamnih, tofidični trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijovega
glauberske soli.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefa.